

Dosarul nr.2r-928/18

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. A. Cerbu)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, A. Ciobanu, Iu. Grosu)

DECIZIE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Alexandr Nadulișneac,
în cauza civilă la cererea depusă de Alexandr Nadulișneac cu privire la constatarea
faptului care are valoare juridică,

împotriva încheierilor din 05 iulie 2018 și din 07 iunie 2018 ale Curții de Apel Bălți,
prin care nu a fost dat curs cererii de apel și a fost restituită cererea de apel depusă de
Alexandr Nadulișneac,

c o n s t a t ă:

La data de 11 martie 2016 Alexandr Nadulișneac a depus cerere cu privire la
constatarea faptului care are valoare juridică.

Prin hotărârea din 20 martie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost admisă
parțial cererea depusă de Alexandr Nadulișneac, persoană interesată Casa Națională de
Asigurări Sociale cu privire la constatarea faptului că Alexandr Nadulișneac în perioada 19
iulie 1990-06 iunie 1994 a activat în funcție de administrator al Cooperativei „Viitorul” și
în perioada 19 iulie 1990 -08 mai 2002 a activat în funcție de administrator al Cooperativei
de Construcție a Locuințelor „Apartament” și constatarea primirii salariului de la
Cooperativa „Viitorul” pentru perioada iunie 1990 - iunie 1994 și la Cooperativa de
Construcție a locuințelor „Apartament” pentru perioada iunie 1990 – iunie 1998 și a fost
constatat faptul că Alexandr Nadulișneac în perioada 19 iulie 1990- 06 iunie 1994 a activat
în funcție de administrator al Cooperativei „Viitorul” și în perioada 07 iunie 1994-08 mai
2002 a activat în funcție de administrator al Cooperativei de Construcție a Locuințelor
„Apartament”. În rest, cererea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 05 aprilie 2018 Alexandr Nadulișneac a depus cerere de apel nemotivată
împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Prin încheierea din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți nu a fost dat curs cererii de
apel depuse de Alexandr Nadulișneac împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătoriei
Bălți, sediul Central și a fost comunicat apelantului despre necesitatea prezentării la Curtea
de Apel Bălți, a apelului cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază
apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de stat în sumă

de 75 de lei, stabilind termen până la data de 05 iulie 2018, ora 09.00 pentru înlăturarea neajunsurilor, fiindu-i explicat apelantului că în cazul nelichidării neajunsurilor menționate cererea de apel va fi restituită.

La data de 02 iulie 2018 Alexandr Nadulișneac a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii cererii cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a cererii.

Prin încheierea din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel depusă de Alexandr Nadulișneac din motivul că apelantul nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în termenul indicat de instanță.

Invocând ilegalitatea acestor încheieri, la data de 02 noiembrie 2018, Alexandr Nadulișneac a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierilor din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți prin care nu a fost dat curs cererii de apel și din 05 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți prin care apelul declarat i-a fost restituit, cu restituirea cauzei spre judecarea apelului de la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierile instanței de apel, deoarece sunt emise cu încălcarea normelor de drept procedural. A invocat ca nu a recepționat nici o încheiere emisă de instanța de apel, nu a cunoscut despre faptul că trebuie să achite taxa de stat. A menționat că abia la 26 octombrie 2018 a făcut cunoștință cu încheierile din 07 iunie 2018 și din 05 iulie 2018 ale Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Bălți a fost emisă la 05 iulie 2018. Recurentul a recepționat încheierea din 05 iulie 2018 la data de 23 octombrie 2018. Astfel, recursul, declarat la data de 02 noiembrie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierilor instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 365 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâri se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 368 Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în

termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

Materialele pricinii atestă că prin încheierea din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs apelului depus de Alexandr Nadulișneac împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a fost acordat termen apelantului până la data de 05 iulie 2018, ora 09.00, pentru depunerea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 75 de lei.

La fel, materialele cauzei atestă că la data de 02 iulie 2018, Alexandr Nadulișneac a depus cererea de apel motivată.

Colegiul reține că instanța de apel întemeiat și cu aplicarea corectă a normelor procedurale a emis încheierea din 07 iunie 2018 prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen apelantului pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite.

Colegiul reiterează prevederile art. 368 alin.(1) Codul de procedură civilă, care stipulează oportunitatea acordării apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din conținutul normelor procesuale menționate, Colegiul reține că legislația în vigoare nu stabilește un termen expres pentru înlăturarea neajunsurilor, dar se presupune a fi un termen rezonabil și suficient pentru apelant pentru a efectua anumite acțiuni procesuale prealabil desfășurării ședinței de examinare a cererii de apel.

Prin încheierea din 05 iulie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel depusă de Alexandr Nadulișneac împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți.

Colegiul menționează că temei pentru restituirea cererii de apel depuse de Alexandr Nadulișneac a constituit faptul că ultimul nu a depus în termenul indicat de instanța de apel dovada de plată a taxei de stat.

Colegiul relevă că odată ce recurentul la data de 02 iulie 2018 a depus cererea de apel motivată, acesta a cunoscut despre emiterea încheierii din 07 iunie 2018, precum și despre termenul de procedură în care urma a fi îndeplinit actul de procedură și necesitatea înlăturării neajunsurilor indicate de instanța de apel în încheierea din 07 iunie 2018.

Colegiul relevă că copia încheierii din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost expediată la data de 08 iunie 2018 pe adresa care a fost indicată de Alexandr Nadulișneac atât în cererea depusă în instanța de judecată, cât și în cererea de apel nemotivată: mun. Bălți, str. 1 Mai 7A, apartamentul nr. 31. Însă, în adresa Curții de Apel Bălți s-a restituit plicul cu mențiunea „Nereclamat” (f.d. 237, vol. I).

La fel, Curtea de Apel Bălți a expediat apelantului Alexandr Nadulișneac la data de 12 iulie 2018, tot pe adresa indicată de acesta în cererea de apel și încheierea emisă la data de 05 iulie 2018, care la fel a fost restituită Curții de Apel Bălți (f.d. 252, vol. I).

Astfel, instanța de apel a utilizat toate mijloacele posibile admise de lege de a înștiința apelantul despre încheierile adoptate expediindu-le atât la adresa indicată de apelant în cererea depusă în instanța de judecată, cât și în apelul declarat.

Faptul că apelantul/recurent nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal nu poate fi invocat ca fiind o omisiune a instanței de apel ci dimpotrivă ca o eschivare a părții de a-și valorifica drepturile și executa obligațiile.

Este de remarcat că o altă adresă unde ar fi necesar de a expedia corespondența apelantului nu a indicat.

Colegiul menționează că instanța de apel a întreprins toate măsurile necesare în vederea comunicării actului de procedură apelantului care însă a evitat să exercite drepturile sale și să execute cu bună credință obligațiile legale inclusiv de recepționare a corespondenței.

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a restituit recurentului/apelant cererea de apel, deoarece acesta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

Astfel, apelantul a avut posibilitatea reală de a depune dovada de plată a taxei de stat în termenul acordat de instanță.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că Alexandr Nadulișneac, fiind conștient că a depus încă la 05 aprilie 2018 cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de acesta.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Cererile și documentele depuse după expirarea termenului de procedură nu degreveză de îndeplinirea obligației procedurale.

Astfel, dat fiind că apelantul/recurent Alexandr Nadulișneac nu a înlăturat în termen neajunsurile indicate în încheierea din 07 iunie 2018, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, prin încheierea din 05 iulie 2018, instanța de apel a restituit apelantului cererea de apel.

Totodată, în cauza Weissman și alții versus România (nr. 63945/00 din 24 mai 2006), Curtea a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiției și pe de altă parte interesul reclamantilor de a prezenta argumentele lor în fața tribunalelor naționale.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că fiind indubitabilă obligația apelantului Alexandr Nadulișneac de a prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat conform prevederilor Legii, aceasta este necesară într-o societate democratică și urmărește scopul unei bune administrări a justiției în stat, iar cerințele impuse apelantului prin încheierea din 07 iunie 2018 nefiind disproporționate în raport cu acest scop.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă, iar art. 61 alin. (1) CPC statuează că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În conformitate cu art. 10 alin. (1), (2) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nici o parte.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actelor judecătorești contestate.

Astfel, din considerentele enunțate și avînd în vedere faptul că încheierea din 07 iunie 2018 prin care nu a fost dat curs cererii de apel și încheierea din 05 iulie 2018 privind restituirea cererii de apel depusă de Alexandr Nadulișneac împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central sunt întemeiate și adoptate cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierile instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Alexandr Nadulișneac.

Se mențin încheierile din 07 iunie 2018 și din 05 iulie 2018 ale Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea depusă de Alexandr Nadulișneac cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru